Nader onderzoek Ecologie

Zenegroen te Kampen















MATEBOER
Milieutechniek

Daadkracht door Aandacht

MATEBOER
Milieutechniek

Bodemonderzoek
Ecologisch onderzoek
Bodemsanering
Archeologisch onderzoek

Nader onderzoek ecologie

Zenegroen te Kampen

Projectnummer:	EC247189/SK
Datum:	12-9-2025
Versie:	1.0
Opdrachtgever:	Gemeente Kampen
Auteur:	[redacted]
Kwaliteitscontrole:	[redacted]
Handtekening:	*Ontbreekt in verband met digitale verwerking.* *Dit document is aantoonbaar vrijgegeven.*

Mateboer Milieutechniek
IBAN NL86 RABO 0397 3417 41
BIC RABONL2U
BTW nr. NL801654920B01
KVK nr. 05051184

www.mateboer.nl
info@mateboer.nl

Kampen
Ambachtsstraat 27
8263 AJ Kampen

T. 038-331 50 20

Postbus 99
8260 AB, Kampen

Almere
Steurstraat 7
1317 NZ Almere

T. 036-530 24 10

Joure
Madame Curieweg 29
8501 XC Joure

T. 0513-72 68 26

Zwolle
Branderweg 15a
8042 PD Zwolle

T. 038-331 50 20

Groningen
Eemsgolaan 17
9727 DW Groningen

T. 050 -208 23 54

INHOUDSOPGAVE

Pagina:

1 INLEIDING 4

1.1 Aanleiding en doel 4

1.2 Kwaliteitsborging 4

2 PLANGEBIED, BEKENDE INFORMATIE EN BEOOGDE ONTWIKKELING 5

2.1 Plangebied 5

2.2 Bekende informatie 6

2.3 Beoogde ontwikkeling 7

3 ONDERZOEKSMETHODE 8

4 HABITATGESCHIKTHEIDSONDERZOEK 10

4.1 Raadplegen van verspreidingsgegevens (NDFF) 10

4.2 Sporenonderzoek 10

4.3 Cameraonderzoek 10

4.4 Resultaten veldbezoek 11

5 EFFECTBEOORDELING 15

5.1 Steenmarter 15

5.2 Egel 15

5.3 Overige soorten 15

6 CONCLUSIE, MAATREGELEN EN AANBEVELINGEN 16

6.1 Conclusie 16

6.2 Maatregelen en aanbevelingen 16

6.3 Geldigheid onderzoeksgegevens 17

7 GERAADPLEEGDE BRONNEN 18

BIBLIOGRAFIE 18

BIJLAGEN

Bijlage 1: Ligging plangebied

Bijlage 2: Camera posities

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van Gemeente Kampen heeft Mateboer Milieutechniek een nader onderzoek (habitatsgeschiktheidsonderzoek) naar steenmarter en egel uitgevoerd ter plaatse van Zenegroen te Kampen (zie bijlage 1).

De aanleiding voor het onderzoek betreft de beoogde plannen van de opdrachtgever en de resultaten van de uitgevoerde quickscan ecologie (Mateboer Milieutechniek, 2024). Op basis van de uitgevoerde quickscan en de verspreidingsgegevens kan niet worden uitgesloten dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het leefgebied van de steenmarter of egel.

Het doel van voorliggend nader onderzoek is het in kaart brengen van de geboden habitat en welke functies dit habitat biedt voor de voornoemde soorten. Op basis van de effectanalyse kan beoordeeld worden of de voorgenomen werkzaamheden leiden tot een negatief effect op het (potentieel) aanwezige leefgebied van de voornoemde soorten en welke maatregelen en vervolgstappen benodigd zijn.

1.2 Kwaliteitsborging

Mateboer Milieutechniek is door Normec Certification gecertificeerd voor de NEN-EN-ISO 9001:2015 en heeft een eigen kwaliteitssysteem. De medewerkers van Mateboer Milieutechniek zijn voor de uitvoer van flora- en faunaonderzoeken VCA gecertificeerd. Daarnaast is Mateboer als kandidaat aangesloten bij Netwerk Groene Bureaus (NGB).

Dit rapport is uitsluitend samengesteld voor gebruik door de opdrachtgever. Het rapport is alleen geldig in originele en volledige vorm. Ieder ander dan de opdrachtgever, die het rapport gebruikt zonder specifieke referentie, doet dit op eigen risico. Mateboer Milieutechniek accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever neemt naar aanleiding van het door Mateboer Milieutechniek uitgevoerde onderzoek.

In het algemeen kan gesteld worden dat een ecologisch onderzoek geldig is voor een periode van 3 jaar, tenzij de voorgenomen werkzaamheden wijzigen, of in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd, de Omgevingswet of de inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar wordt aanbevolen de resultaten van de inventarisatie opnieuw te toetsen.

2 PLANGEBIED, BEKENDE INFORMATIE EN BEOOGDE ONTWIKKELING

2.1 Plangebied

Het plangebied is gelegen in de omgeving van het Zenegroen in Kampen (zie bijlage 1 en figuur 2.1). Het plangebied bestaat uit een grote langwerpige bosschage grenzend aan een grasveld dat dienst doet als sportveld voor de naastgelegen middelbare school (Ichtus College). Ter plaatse van het grasveld bestaat de vegetatie uit een monocultuur van strak onderhouden Engels raaigras en witte klaver. Aan de zuidkant van het grasveld bevindt zich meer ruigte met hogere grassen.

Het plangebied bestaat uit een sterk verwilderde, grote bosschage met een begroeiing van meidoorn, liguster, Amerikaans krentenboompje, brandnetel, rode kornoelje, haagwinde, sleedoorn, harige wilgenroosje, vlier, viburnum rhytidophyllum en braam. Het bosschage heeft een afmeting van ongeveer 3 meter breed en 190 meter lang. Verder is het bosschage ongeveer vier meter hoog. In de zuidkant van het bosschage is een open plek aanwezig met bouwzeilen, pallets en speelmateriaal. Mogelijk spelen de kinderen van de nabijgelegen school in dit deel van het bosschage.

Aan de noordzijde, grenzend aan het plangebied, bevindt zich een bouwplaats met omliggend parkeerplaatsen. Ten oosten net naast het bosschage bevindt zich een kleinschalige opslag van bouwmaterieel. Hier zijn ook zand- en steenhopen aanwezig. Dit terrein is opgehoogd met puinhoudend zand.

Ten oosten van het plangebied bevindt zich de Cellesbroekweg. Tussen het plangebied en de Cellesbroekweg bevindt zich een hoofdwatergang van ongeveer 5 meter breed. De watergang staat in verbinding (via duikers) met het overige wateroppervlakte in de omgeving van het plangebied. In deze sloot is permanent oppervlaktewater aanwezig. Naast deze sloot is een dubbele laan van populieren aanwezig. Tussen deze dubbele laan loopt de Cellesbroekweg. Een impressie van het plangebied is weergegeven in figuur 2.1 t/m 2.5.



Figuur 2.1: Locatie plangebied (paars omlijnd)



Figuur 2.2: Open plek zuidzijde bosschage.



Figuur 2.3: Bosschage noordzijde.



Figuur 2.4: Steenhoop noordzijde.



Figuur 2.5: Bosschage zuidzijde.

2.2 Bekende informatie

Ter plaatse van het plangebied is in 2024 een quickscan ecologie uitgevoerd (Mateboer Milieutechniek, 2024). Uit de quickscan ecologie en op basis van recente verspreidingsgegevens blijkt dat het plangebied mogelijk onderdeel uitmaakt van het leefgebied van de egel en de steenmarter. Om te bepalen in hoeverre deze soorten gebruik maken van het plangebied dient een nader onderzoek uitgevoerd te worden.

Daarnaast heeft het plangebied en de directe omgeving potentie voor het voorkomen van algemene soorten amfibieën, zoogdieren en ongewervelden. In dit kader volstaat het naleven van de algemene zorgplicht. De uitvoering van werkzaamheden kan ook verstoring veroorzaken van foerageergebieden of vliegroutes van vleermuizen wanneer deze ’s nachts plaatsvinden. Het bosschage fungeert niet als essentieel onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen. Indien de werkzaamheden overdag worden uitgevoerd, zijn geen aanvullende maatregelen noodzakelijk.

De aanwezige bosschage is geschikt als broedplaats voor algemene broedvogels. Om verstoring van broedende vogels te voorkomen, dienen de werkzaamheden buiten de broedperiode van de te verwachten soorten (o.a. tortelduif, merel, zanglijster) te worden gestart. De meest geschikte periode voor de uitvoering van de werkzaamheden, gelet op de te verwachten soorten, is van september tot en met februari.

Indien dit niet mogelijk is dient er voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcheck te worden uitgevoerd door een ecoloog. Hiermee worden schadelijke handelingen, zoals bedoeld in de

Omgevingswet, voorkomen. Nesten die tijdens de broedperiode eieren of jongen bevatten, zijn te allen tijde beschermd; hiervoor wordt geen vergunning verleend.

2.3 Beoogde ontwikkeling

De opdrachtgever is voornemens het gebied her in te richten. De opdrachtgever wil ter plaatse van het grasveld naast het plangebied woningen realiseren. Hierbij is de opdrachtgever mogelijk voornemens het bosschage (drastisch) terug te snoeien of te verwijderen. Dit is afhankelijk van de ecologische waarde van het bosschage voor de omgeving. Het is nog onduidelijk wanneer de opdrachtgever voornemens is om de werkzaamheden uit te voeren.

3 ONDERZOEKSMETHODE

Voor de steenmarter en egel geldt dat door de voorgenomen plannen verstoring of vernietiging van verblijfplaatsen en versnippering en vergaan van leefgebied kan optreden. Daarom is voorafgaand aan de start van de werkzaamheden een habitatgeschiktheidsonderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek bestaat uit een literatuurstudie in combinatie met veldbezoeken, sporenonderzoek en cameraval-onderzoek.

Voor het onderzoek is onder andere gebruikgemaakt van het *Kennisdocument Kleine Marterachtigen* (BIJ12, 2024), de *Handleiding struikrover* (Buro Smaal, 2024), het *NEM Verspreidingsonderzoek Marters* (La Haye, Dijkstra, & van Veen, 2022), *Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming* (Bouwens, 2017) en expert judgement.

Twee zogenoemde struikrovers met wildcamera's zijn gedurende zes weken geplaatst in de bosschage binnen het plangebied. De locaties zijn bepaald op basis van vermoedelijke looproutes (zie bijlage 2 en figuur 3.1 en 3.2). Tijdens de onderzoeksperiode zijn de wildcamera's tweemaal uitgelezen en waar nodig bijgesteld. Daarnaast is in dezelfde periode een sporenonderzoek en een biotooponderzoek uitgevoerd. De dagen van de veldbezoeken zijn genoteerd in tabel 3.1.

Binnen het habitatgeschiktheidsonderzoek zijn de mogelijke ecologische functies van het plangebied voor de egel en de steenmarter in kaart gebracht. Daarbij is tijdens het veldonderzoek binnen de invloedssfeer van de geplande ruimtelijke ingreep specifiek gelet op de aanwezigheid van leefgebiedskenmerken waarop deze soorten zijn aangewezen. Het plangebied en de directe omgeving zijn tijdens de veldbezoeken beoordeeld op de volgende drie elementen:

Verblijfplaatsen
Binnen een leefgebied kunnen meerdere verblijfplaatsen aanwezig zijn. Er is gelet op mogelijke verblijfplaatsen die droog, geïsoleerd, goed beschut en (makkelijk) bereikbaar zijn. Daarnaast is het van belang dat in de directe omgeving voldoende voedselaanbod en dekking aanwezig is.

Voedselaanbod
Binnen een leefgebied zijn doorgaans meerdere voedselbronnen aanwezig. Er is gelet op de aanwezigheid van prooidieren, zoals amfibieën, insecten, slakken en kleine zoogdieren. Ook is gekeken naar voedselbronnen in de vorm van vruchten en zaden.

Verbindende elementen
Tijdens het veldbezoek is gelet op verbindende elementen, zoals hagen en (sloot)bermen, die migratie tussen essentiële onderdelen van het leefgebied mogelijk maken. De mate van dekking van deze verbindende structuren varieert per seizoen en is daarom meegenomen in de beoordeling.

Tabel 3.1: Overzicht uitgevoerde veldbezoeken.

Veldbezoek	Datum	Doel	Tijdindicatie	Omstandigheden
1	16-6-2025	- Camera's plaatsen. - Sporenonderzoek. - Biotooponderzoek.	12:00-14:30	Bewolkt, droog, 22 °C, 2 bft.
2	7-7-2025	- Camera's uitlezen. - Sporenonderzoek.	10:00-11:30	Bewolkt, droog, 17 °C, 3 bft.
3	28-7-2025	- Camera's uitlezen en weghalen.	09:00-10:00	Helder, droog, 18 °C, 1 bft.



Figure 3.1: Locatie wildcamera 1.



Figuur 3.2: Locatie wildcamera 2.

4 HABITATGESCHIKTHEIDSONDERZOEK

4.1 Raadplegen van verspreidingsgegevens (NDFF)

Voorafgaand aan het veldbezoek zijn de verspreidingsgegevens van de te verwachten soorten binnen een straal van vijf kilometer rond het plangebied geraadpleegd.

Uit gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna blijkt dat in de afgelopen tien jaar tientallen waarnemingen van de egel zijn gedaan in de omgeving van het plangebied. De soort is verspreid over heel Kampen waargenomen. Binnen het plangebied zelf zijn geen waarnemingen van de egel geregistreerd. De dichtstbijzijnde waarneming betreft een melding uit 2023, op circa 250 meter ten zuiden van het plangebied.

Tevens blijkt uit de NDFF-gegevens dat in de afgelopen tien jaar twaalf waarnemingen van de steenmarter zijn gedaan in de omgeving van het plangebied. Deze soort is waargenomen verspreid over Kampen en IJsselmuiden. De dichtstbijzijnde waarneming betreft een melding uit 2018, op circa 400 meter ten zuiden van het plangebied. (NDFF, 2025)

4.2 Sporenonderzoek

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied gericht sporen gezocht van de steenmarter, egel en andere mogelijk beschermde soorten. Hierbij is gelet op onder andere uitwerpselen, vraatsporen en gebruikssporen, zoals wissels, holen en andere tekenen van aanwezigheid of gebruik van het gebied.

Er zijn tijdens het onderzoek geen directe sporen aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van de steenmarter, egel of andere beschermde zoogdiersoorten. Binnen de aanwezige bosschages zijn echter wel veel lege slakkenhuisjes aangetroffen. De aanwezigheid van slakken kan duiden op geschikt foerageergebied voor insectivore soorten zoals de egel.

De bosschages waren niet in hun geheel toegankelijk vanwege dichte begroeiing. In de delen die wel toegankelijk waren, zijn geen holen of andere structuren aangetroffen die kunnen dienen als potentiële verblijfplaatsen voor soorten als de steenmarter of egel.

4.3 Cameraonderzoek

Ten behoeve van het habitatgeschiktheidsonderzoek zijn gedurende een periode van zes weken twee cameravallen (zogeheten "struikrovers") geplaatst binnen het plangebied. Deze zijn ingezet om te onderzoeken of de aanwezige bosschage wordt gebruikt als onderdeel van een vaste looproute en als foerageergebied door soorten als de egel of steenmarter.

De camera’s zijn strategisch geplaatst aan beide uiteinden van de bosschage, gericht naar de binnenzijde, zodat eventuele verplaatsingen door het struikgewas konden worden vastgelegd.

Gedurende de onderzoeksperiode zijn op de camerabeelden geen waarnemingen van egels of steenmarters gedaan. Wel zijn opnames gemaakt van huiskatten en diverse algemeen voorkomende vogelsoorten, waaronder merel, ekster, groenling, pimpelmees en houtduif. Daarnaast is incidenteel een muis (soort onbekend) en een bruine rat waargenomen. In de figuren 4.1 t/m 4.4 zijn een aantal camerabeelden bijgevoegd.



Figuur 4.1: Bruine rat bij wildcamera 1.



Figuur 4.2: Houtduif bij wildcamera 1.



Figuur 4.3: Muis bij wildcamera 2.



Figuur 4.4: Groenling bij wildcamera 2.

4.4 Resultaten veldbezoek

Het veldbezoek ten behoeve van de biotoopbeoordeling is uitgevoerd door M. Hazelzet BSc van Mateboer Milieutechniek. De deskundig ecoloog voldoet aan alle van de door het Ministerie van LVVN genoemde voorwaarden, welke zijn gesteld voor een deskundige (RvO, 02-01-2024). Met dit veldbezoek is beoordeeld of het plangebied beschikt over landschapskenmerken waarvan de te verachten soorten afhankelijk zijn.

Tijdens het veldbezoek is gelet op de landschapskenmerken die van belang zijn voor de aanwezigheid van de steenmarter en egel. Hierbij is onderscheidt gemaakt tussen verblijfplaatsen, voedselaanbod (of foerageergebied) en verbindingsroutes. Een overzicht van deze elementen zijn weergegeven en nader toegelicht in de onderstaande figuren.

Element 1: Noordzijde bosschage (figuur 4.4.1 en 4.4.2)
De noordzijde van het bosschage wordt gekenmerkt door een dichte begroeiing, waarin onder andere meidoorn voorkomt. De bosschage grenst direct aan het sportveld en aan het hekwerk dat dit sportveld omsluit. De bosschage ligt parallel aan de sloot, de bomenlaan en de Cellesbroeksweg. Samen met de sloot en de slootkant vormt de bosschage een lijnvormig element dat fungeert als een verbindingszone tussen de Wederiklaan en de Jan Ligthartstraat. Deze verbinding maakt het mogelijk voor dieren (zoals de steenmarter en egel) om zich te verplaatsen tussen het stadspark, gelegen ten noorden van het plangebied, en de volkstuinen ten zuiden van het gebied.

Het bosschage biedt verschillende functies voor verschillende diersoorten. Zo kan het dienen als tijdelijke rustplaats voor onder andere egels en steenmarters die zich door het gebied bewegen. Aangezien er geen verblijfplaatsen zoals holen, geen sporen zoals uitwerpselen en geen beelden op de camera van steenmarter en egel aanwezig waren, zijn vaste rustplaatsen uitgesloten.

Het gebied is in potentie geschikt als foerageergebied. In de bosschage zijn verschillende zaad- en vruchtdragende planten (braam, meidoorn, liguster, amerikaans krentenboompje, rode kornoelje, sleedoorn en vlier) aanwezig. Deze planten kunnen een voedselbron vormen voor egels, steenmarters, vogels, insecten en kleine zoogdieren zoals muizen. De aanwezigheid van muizen draagt daarnaast ook bij aan het voedselaanbod voor de steenmarter. De aanwezigheid van insecten dragen bij aan het voedselaanbod voor de egel.

Functie(s):
- Doortrekroute steenmarter en egel.
- Foerageergebied steenmarter, egel, vogels, insecten en algemene zoogdieren zoals muizen.
- Tijdelijke rustplaats egel en steenmarter.



Figuur 4.4.1 en 4.4.2: Noordzijde bosschage met aansluitend hek en sportveld.

Element 2: Steen en pijnhoop (buiten plangebied noordzijde) (figuur 4.4.3 en 4.4.4)
Aan de noordoostzijde, net buiten het plangebied, bevinden zich twee hopen met verschillend materiaal. Eén hoop bestaat voornamelijk uit (gebroken) stoeptegels en klinkers. De andere hoop bestaat uit kleinere stenen en zand, en is deels overgroeid met ruige kruidenvegetatie. Beide hopen liggen aan de oever van de aangrenzende sloot. Binnen de hopen zijn geen holen, beschutte ruimtes of andere structuren aangetroffen die geschikt zijn als vaste rust- of verblijfplaats voor soorten zoals de steenmarter of egel. Ze zijn echter wel geschikt als verblijfplaats voor muizen.

Er zijn binnen de hopen en in de directe omgeving geen sporen (zoals uitwerpselen) van (beschermde) diersoorten gevonden. De hopen kunnen dienst doen als onderdeel van het foerageergebied van de egel en de steenmarter. Het is mogelijk dat deze soorten incidenteel de hopen bezoeken op zoek naar voedsel zoals insecten en muizen.

Functie(s):
- Verblijfplaats muizen.
- Foerageergebied steenmarter, egel.



Figuur 4.4.3 en 4.4.4: Steen- en puinhoop noordoostzijde naast plangebied.

Element 3: Zuidoostzijde bosschage (figuur 4.4.5 en 4.4.6)
Aan de zuidoostkant van het bosschage bevindt zich een dichtbegroeide en vrijwel ondoordringbaar deel, dat met name bestaat uit braamstruweel. Deze zijde van het bosschage grenst ook aan het sportveld en het bijbehorende hekwerk. De ligging van het bosschage is parallel aan de aangrenzende sloot, bomenlaan en de Cellesbroeksweg. Aan de westkant sluit het gebied aan op een korter deel van het bosschage waarin zich een grote open ruimte bevindt (element 4).

De combinatie van bosschage, sloot en slootkant vormt een lijnvormig element dat kan fungeren als verbindingszone tussen de Wederiklaan en de Jan Ligthartstraat. Deze verbindingszone stelt soorten zoals de steenmarter en de egel in staat zich te verplaatsen tussen het ten noorden gelegen stadspark en de volkstuinen die zich zuidelijk van het plangebied bevinden.

Dit deel van het bosschage vervult verschillende functies. Zo biedt het gebied tijdelijke schuilplaatsen aan soorten als de egel en steenmarter die het terrein doorkruisen. Er zijn echter geen aanwijzingen gevonden voor vaste verblijfplaatsen, zoals holen of uitwerpselen. Deze soorten zijn ook niet aangetroffen op de wildcamera beelden.

Daarnaast is het gebied geschikt als voedselgebied. In de begroeiing zijn diverse planten aanwezig die zaden en vruchten dragen, met name braamstruiken. Deze vormen een voedselbron voor onder andere egels, steenmarters, vogels en kleine zoogdieren zoals muizen. De aanwezigheid van muizen draagt op zijn beurt bij aan het voedselaanbod voor de steenmarter. Egels eten incidenteel ook bramen, al vormen deze geen hoofdvoedsel. Wel trekken de bramen insecten aan zoals kevers, rupsen en larven, die belangrijk zijn in het dieet van de egel.

Functie(s):
- Doortrekroute steenmarter en egel.
- Foerageergebied steenmarter, egel, vogels en algemene zoogdieren zoals muizen.
- Tijdelijke rustplaats egel en steenmarter.



Figuur 4.4.5 en 4.4.6: Bramenstruweel zuidoostkant bosschage.

Element 4: Zuidwestzijde bosschage (figuur 4.4.7 en 4.4.8)
Aan de zuidwestzijde grenst het bosschage aan een grasveld (zuidzijde), het sportveld (noordzijde) en aan een school aan de westkant. De vegetatie in dit deel van het bosschage is in het centrale gedeelte relatief open van structuur en bestaat uit een meer verspreide begroeiing van struiken (sneeuwbes en braam) en een aantal bomen (o.a. haagbeuk).

Binnen de open ruimte zijn diverse objecten aanwezig, waaronder bouwzeilen, pallets en hout. Het is aannemelijk dat deze plek regelmatig wordt gebruikt door scholieren om te spelen. Door het beperkte aanbod aan beschutting en de frequente verstoring door menselijke activiteit, met name spelende kinderen, biedt dit gedeelte van de bosschage weinig ecologische waarde voor beschermde diersoorten. Er zijn geen sporen of andere aanwijzingen aangetroffen die duiden op gebruik door soorten als de egel of steenmarter.

Functie(s):
- Geen functie(s) voor beschermde soorten.



Figuur 4.4.7 en 4.4.8: Zuidwestzijde bosschage met open plekken.

5 EFFECTBEOORDELING

5.1 Steenmarter

Binnen de onderzochte elementen zijn geen vaste rust- of verblijfplaatsen van de steenmarter aangetroffen. Mogelijk maakt het bosschage, evenals de aanwezige steenhoop, deel uit van het foerageergebied en functioneert het bosschage als verbindend landschapselement voor de soort. Er zijn echter geen sporen gevonden en de steenmarter is niet waargenomen op de geplaatste wildcamera's. Om deze reden wordt het bosschage niet als essentieel leefgebied voor de steenmarter beschouwd.

De geplande werkzaamheden hebben geen invloed op de sloot en de aangrenzende oeverzone. Deze elementen blijven behouden en kunnen in zekere mate de ecologische functie van het bosschage overnemen.

De voorgenomen planontwikkeling leidt daarmee niet tot schadelijke handelingen zoals bedoeld in de Omgevingswet. Wel blijft de algemene zorgplicht onverminderd van kracht. Deze kan gehandhaafd worden door te werken middels een ecologisch werkprotocol.

5.2 Egel

Binnen de onderzochte elementen zijn geen vaste rust- of verblijfplaatsen van de egel vastgesteld. Mogelijk vervult het bosschage, evenals de aanwezige steenhoop, een rol binnen het foerageergebied van de soort en fungeert het bosschage als onderdeel van een verbindingszone. Tijdens het veldonderzoek zijn echter geen sporen zoals uitwerpselen of vraatresten aangetroffen, en ook is de soort niet vastgelegd op de geplaatste wildcamera's. Op basis hiervan wordt het bosschage niet aangemerkt als essentieel leefgebied voor de egel.

De geplande werkzaamheden hebben geen invloed op de sloot en de aangrenzende oeverzone. Deze elementen blijven behouden en kunnen in zekere mate de ecologische functie van de bosschage overnemen.

De voorgenomen planontwikkeling leidt daarmee niet tot schadelijke handelingen zoals bedoeld in de Omgevingswet. Wel blijft de algemene zorgplicht onverminderd van kracht. Deze kan gehandhaafd worden door te werken middels een ecologisch werkprotocol.

5.3 Overige soorten

Het plangebied biedt voor algemene soorten zoals muizen een geschikt habitat. Het plangebied fungeert voor algemene muizen als foerageergebied. Ook kunnen binnen het plangebied algemene broedvogels worden verwacht (zoals merel, zanglijster, tortelduif en houtduif).

6 CONCLUSIE, MAATREGELEN EN AANBEVELINGEN

6.1 Conclusie

Op basis van de resultaten van het habitatgeschiktheidsonderzoek en het camera onderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied geen onderdeel uitmaakt van het essentiële leefgebied of dat het voornemen een negatief effect heeft op het aanwezige essentiële leefgebied in de omgeving van het plangebied voor de steenmarter en egel. Daarnaast maakt het plangebied mogelijk onderdeel uit van het leefgebied van muizen en algemene broedvogels. In het kader van de algehele zorgplicht zijn ten aanzien van algemene- en beschermde soorten aanvullende maatregelen aan de orde.

6.2 Maatregelen en aanbevelingen

Om de zorgplicht te handhaven en overtredingen van de Omgevingswet te voorkomen wordt aanbevolen om te werken middels een ecologisch werkprotocol.

Ten aanzien van alle soorten zijn aanvullende maatregelen aan de orde:

- In het kader van de zorgplicht dienen de eventueel voorgenomen snoei- en kapwerkzaamheden onder begeleiding van een ecoloog te worden uitgevoerd.
- Indien individuen van dieren worden aangetroffen, dienen deze de gelegenheid te krijgen om te kunnen vluchten.
- Minder mobiele dieren, zoals de gewone pad, dienen te worden verplaatst tot buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.
- De snoeiwerkzaamheden worden in één richting uitgevoerd. Hierbij wordt, indien aanwezig, richting een vluchtweg gewerkt zodat mobiele soorten kunnen ontsnappen en zelf voor de werkzaamheden kunnen uitwijken.
- Om schade zo veel mogelijk te beperken dient gebruikt te worden gemaakt van dezelfde aan- en afvoerroutes.
- Verstoring van in de nacht foeragerende dieren (vleermuizen en uilen) dient te worden voorkomen door de werkzaamheden overdag uit te voeren.

Maatregelen algemene broedvogels

Van schadelijke handelingen, zoals benoemd in de Omgevingswet, ten aanzien van algemene broedvogels kan sprake zijn wanneer werkzaamheden plaatsvinden binnen de broedperiode van de te verwachten soorten.

Door de opstart van de werkzaamheden buiten de broedperiode van de te verwachten soorten uit te voeren en een broedvogelcheck te laten uitvoeren, worden schadelijke handelingen, zoals genoemd binnen de Omgevingswet voorkomen. De meest geschikte periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden, gezien de te verwachten soorten, is de periode september-februari.

Wanneer de werkzaamheden buiten de voornoemde periode worden uitgevoerd dient voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcheck te worden uitgevoerd door een ecoloog.

6.3 Geldigheid onderzoeksgegevens

In het algemeen kan gesteld worden dat een ecologisch onderzoek geldig is voor een periode van 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd, de werkzaamheden zijn gewijzigd of de Omgevingswet of de inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar wordt aanbevolen de resultaten van de inventarisatie opnieuw te toetsen.

7 GERAADPLEEGDE BRONNEN

BIBLIOGRAFIE

BIJ12. (2024). *Kennisdocument Kleine marterachtigen.* Utrecht: BIJ12.

BIJ12. (2024, Juli). *Kennisdocument Kleine marterachtigen.* Opgehaald van https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2024/01/Kennisdocument-kleine-marterachtigen-v1-1-2.pdf

Bouwens, S. (2017). *Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming.* Provincie Noord-Brabant, 's-Hertogenbosch. Opgeroepen op Juli 11, 2025

Buro Smaal. (2024). *Handleiding Struikrover.* Opgeroepen op Juli 7, 2025, van https://burosmaal.nl/wp-content/uploads/2024/04/Handleiding-Struikrover-R-Versie-28-03-2024.pdf

La Haye, M., Dijkstra, V., & van Veen, K. (2022). *NEM Verspreidingsonderzoek Marters: inventariseren met cameravallen.* Opgeroepen op Juli 11, 2025, van https://www.zoogdiervereniging.nl/sites/default/files/2022-07/Handleiding%20NEM%20Marters.pdf

Mateboer Milieutechniek. (2024). *Quickscan Ecologie.* kenmerk EC247123/SK.

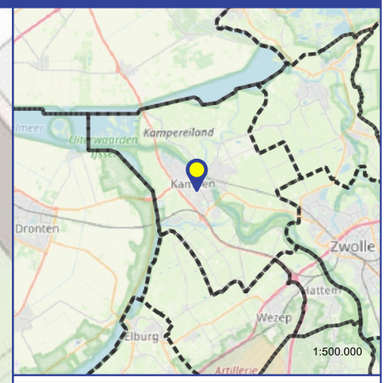
NDFF. (2025, Augustus 22). *Nationale Databank Flora en Fauna*. Opgehaald van https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal

Bijlage 1: Ligging plangebied

Overzichtstekening plangebied

Zenegroen te Kampen





Legenda

plangebied

plangebied

Projectnummer:	EC247189
Projectleider:	SK
Product:	ECO NO
Tekenaar:	MH
Datum:	7 juli 2025
Schaal (A3):	1:1000
Opdrachtgever:	Gemeente Kampen

MATEBOER MILIEUTECHNIEK
Zwolle - Kampen - Almere - Joure - Groningen

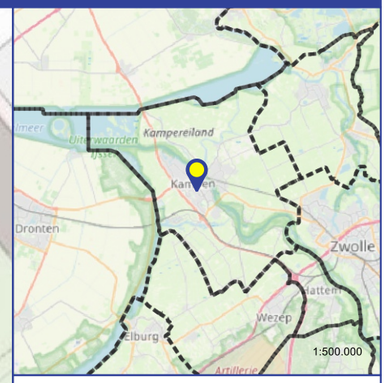
Kaart: TopoPlus, © SPOTinfo
Overzicht: © OpenStreetMap contributors, CC-BY-SA

Bijlage 2: Camera posities

Overzichtstekening plangebied met locaties wildcamera's

Zenegroen te Kampen





Legenda

plangebied

plangebied

wildcamera

wildcamerapunt

camerarichting

Projectnummer:	EC247189
Projectleider:	SK
Product:	ECO NO
Tekenaar:	MH
Datum:	7 juli 2025
Schaal (A3):	1:1000
Opdrachtgever:	Gemeente Kampen

MATEBOER MILIEUTECHNIEK
Zwolle - Kampen - Almere - Joure - Groningen

Kaart: TopoPlus, © SPOTinfo
Overzicht: © OpenStreetMap contributors, CC-BY-SA